

PAWEŁ SANCEWICZ

Swoboda wyboru prywatnoprawnej formy działania administracji gospodarczej w polskiej i niemieckiej doktrynie prawa publicznego

Streszczenie

Celem artykułu było przedstawienie poglądów zarówno polskiej, jak i niemieckiej doktryny prawa publicznego na zagadnienie możliwości wyboru przez administrację publiczną prawnej formy realizacji zadań publicznych. Zagadnienie to nie ma charakteru wyłącznie teoretycznego, ponieważ współcześnie administracja musi się mierzyć z coraz bardziej skomplikowanymi, wymagającymi elastycznego działania zadaniami.

W opracowaniu w pierwszej kolejności wyjaśniono pojęcie prawnych form działania, w tym odróżniono je od środków działania administracji. Następnie poddano analizie swobodę wyboru prawnej formy działania, a także kwestię możliwości jej nadużywania.

Prowadzone rozważania doprowadziły do przyjęcia stanowiska, że kwestia możliwości wyboru prawnej formy działania administracji przez organy administracji publicznej na gruncie prawa polskiego nie jest przesądzona. Podstawową granicą dla takiej swobody jest zasada związania prawem administracji wynikająca z art. 7 w zw. z art. 2 Konstytucji RP. Ponadto istnieje niebezpieczeństwo nadużywania przez organy administracji prawnej formy działania – np. w celu uniknięcia stosowania rygorystycznych wymogów proceduralnych wynikających z k.p.a. czy realizacji celów fiskalnych. Jak wskazano w toku analizy, doktryna i praktyka w Niemczech musiały się zmierzyć z podobnymi problemami. Doświadczenia i niewątpliwe sukcesy niemieckiego prawa i praktyki mogą stanowić dla polskiego prawa istotną inspirację w tym zakresie.

De lege ferenda należy zaproponować wprowadzenie regulacji prawnych, które umożliwią lub ułatwią administracji swobodny wybór prawnej formy działania. Ustanowienie takich regulacji będzie jednak możliwe i celowe dopiero w momencie, gdy umowa administracyjna stanie się elementem polskiego systemu prawnego.

Słowa kluczowe: prawne formy działania – umowa administracyjna – swoboda wyboru prawnej formy działania – nadużycie prawnej formy działania